

erhverve Landejendomme, selv om Prisen var høj, og som altsaa paa sin Vis er tvunget ind i de dyre Besiddelsesforhold. Det er rimeligt, at Samfundet træder hjælpende til overfor disse og yder den Haandsrækning, som forhaabentlig kan ydes, og som kan være i Stand til at hjælpe visse Dele af Erhvervssamfundet over Krisens Vanskeligheder.

Man har fremhævet Ønskeligheden af at lette Befolkningens Byrder, og alle deler utvivlsomt dette Ønske. Jeg ser i en Avis i Dag, at man gør gældende, at vi skal tage Deflationens Konsekvens, og disse Konsekvenser skal være, at Skatter og Takster o. s. v. nedsættes. Jeg har selvfølgelig ikke noget imod, at man bestræber sig for at gøre, hvad der i den Henseende er muligt. Det er imidlertid ikke noget, man gør med Erfaringerne fra 1922 for Øje. I 1922 under den daværende Deflationskrise skete der virkelig ikke hverken Takst- eller Skattnedsættelser; endskønt Kronen steg fra 48 til 82 Ø., skete der ingen af den Slags Lettelser under den Deflationskrise. Jeg kan tværtimod huske, at der skete adskillige Skatteforhøjelser. Men derfor kan det selvfølgelig være fuldkommen rigtigt og rimeligt nu at gøre, hvad man kan i Henseende til Lettelser, og der er jo da ogsaa udvist hæderlige Bestræbelser i den Henseende for at naa saa vidt, som Forholdene tilliggør det. Det er allerede oplyst for den høje Rigsdag, i hvilken Grad man har bestræbt sig for efterhaanden at nedsætte ogsaa Takster. Der er Tale om Portotakster, Telefon- og Telegraftakster, Fragttakster, der er nedsat i vidt Omfang, og mere er under Forberedelse. Og dertil kommer, at der jo ogsaa foreligger Forslag for den høje Rigsdag om Besparelse i Statsudgifterne til Brug for en Lettelse af de kommunale Skatter. Der er altsaa aabnet Adgang til at faa visse Lettelser, mere eller mindre betydende for Befolkningen, som det kan være ønskeligt at skaffe sig i en Tid, hvor der unægtelig kan være Besværligheder nok for en stor Mængde Mennesker. Men som Led i Bestræbelserne for at forøge Produktionen tror jeg dog, man overvurderer disse Takst- og Skattelettelser. Der kommer jo ikke en Mand mere i Arbejde, fordi en Borger faar 25 Kr. mindre at betale i Skat eller Fragtomkostninger. Det kan mildne Krisen for Erhvervenes Indehavere, for Landbruget, for Handelen maaske, det kan mildne Forholdene noget, men som nogen virkelig Indsats i Retning af at hjælpe Produktion i Gang eller Arbejdsløshed ud af Verden skal man ikke bilde nogen ind,

det har Betydning. Jeg ser fra et Møde i Gaar, at en Taler, der repræsenterede Handelsstanden, erklærede, at man fra den Side ustandselig vilde kræve: Skatterne ned! Det kan jeg i og for sig godt forstaa, for Skatter er jo noget, som Folk i Almindelighed beklager sig over og er misfornøjede med at skulle betale. At man i en Tid, hvor der, som sagt, er Vanskeligheder i Mængde, gerne vil have lettet Byrderne, kan ingen forundres over, men det vilde være rimeligt, om Handelsstanden først og fremmest bestræbte sig for at faa Priserne ned, saa blev Mulighederne for at faa Skatterne ned unægtelig noget større. Nu mener jeg ikke, at alle Varer er højere i Pris, end de burde være, men der er for mig ingen Tvivl om, at adskillige Varer, specielt i den lille Omsætning, er belastede med Avanceudgifter, der ingenlunde staar i Forhold til de Krav om Nedgang her og dér, som stilles fra adskillige Sider.

Det, der er af Betydning i Erhvervs-krisen, er at skabe Muligheder for at indskrænke Arbejdsløsheden. Og Betingelsen herfor er at faa Erhvervslivet i bedre Stand, end det er nu, at faa Produktionen forøget. Hertil kræves efter alt, hvad man kan skønne, forskellige Hjælpemidler, og der kræves god Villie ikke blot i Rigsdagen, men ogsaa hos Erhvervenes Indehavere. Nu er der i hvert Fald *nogle* Tegn, som tyder paa, at det ligesom peger opad mod Lyset Jeg vil ikke paastaa, at det er overordentlig meget, men der er dog i Pressen og paa anden Maade kommet Antydninger frem fra de Kredse, som er i Stand til at bedømme det — fra Handelens og fra Bankernes Side —, som vel i alt Fald berettiger til en Forhaabning om, at det inden alt for lang Tid vil begynde at gaa opad. Men netop hvis dette er Tilfældet, er der al Grund til at opfordre alle dem, der er interesserede i Erhvervslivet, til at sætte Kræfterne ind paa at faa det i Gang i videst mulig Udstrækning. Der er neppe ret meget mere at vente paa. Utvivlsomt har man i visse Perioder ventet og ventet paa, med hvor mange Procent Lønnen vilde gaa ned, ventet paa, at den Maskine, man tænkte paa at anskaffe, ved Pristallets Lønnedsættelser vil blive lidt billigere at anskaffe, og saaledes fremdeles. Dette er jo nu, om jeg saa maa sige, færdigt, den automatiske Lønnedgang findes i Hovedsagen ikke længere for de private Erhvervs Arbejdere. Efter at disse i indeværende Aar har faaet en meget betydelig Lønnedsættelse, er det forstaaeligt, om man fra den Side ikke føler Trang til fortsat at være alene om at bære Byrder. Pristallet, ogsaa det inter-